

USS LANDSMØTE

4.-5. APRIL 2024

SCANDIC HELL HOTEL, STJØRDAL

USS-LANDSMØTE 2024 – Kraftsamling for styrking av det lokale folkestyret!

I dette landsmøtet, mitt siste som leder av Utmarkskommunenes Sammenslutning USS, håper jeg på rekordstor deltagelse. Ikke bare fordi det hadde gledet meg stort å få takket så mange som mulig for den jobben dere har gjort for de interesser USS er opptatt av og jobber for, men minst like mye for å illustrere viktigheten av å styrke arbeidet som USS og andre medlemmer i Naturressurskommunene gjør – det trengs!

Aldri har vi opplevd så mye press og angrep på lokaldemokratiet som det vi opplever nå. Lokal forvaltning og følgende lokal beskatningsrett utfordres kraftig av både internasjonale konvensjoner, og nasjonalt av intern kamp om fordeling av ressursene, både mellom stat og kommuner og kommunene imellom.

Det kommunale handlingsrom og vår hverdag preges stadig mer av internasjonale forhold. Klimakrisen og naturkrisen er kriser av global karakter og søkes løst gjennom gjensidig forpliktende avtaler mellom de deltagende land. Målene for reduksjon av klimagasser og vedtatte mål for vern av natur forplikter statene seg imellom. Dette utfordrer lokaldemokratiet og det lokale selvstyrets plass.

Lokale myndigheter er grunnpilaren i ethvert ekte folkestyre. Lokaldemokratiet som styresett forutsetter utstrakt selvbestemmelse og utøvelse av ansvar. Råderett over egne arealer og lokal beskatningsrett, som er nedfelt i Europarådskarakteret om lokalt selvstyre, er viktige elementer i et lokaldemokrati, innenfor nasjonale rammer.

Erfaring viser at gjennomføringen av nasjonal politikk er avhengig av lokal legitimitet, tilslutning og respekt. Verken klimakrisen eller naturkrisen lar seg løse ved statlige diktat eller ved å omgjøre kommuner til statsfilialer, men krever bevisstgjøring og involvering av berørte lokalsamfunn.

Statens dialog med kommunene må bygge på en holdning om partnerskap og interessefelleskap med respekt for det lokale selvstyre. En slik holdning må gjennomsyre statsforvaltningen på alle nivåer og sektorer. Det er dessverre stadig flere eksempler fra areal- og naturforvaltningen på at en slik lokaldemokratisk forståelse ikke foreligger.

Lokal forvaltningsrett, makt og myndighet er grunnleggende forutsetninger for spredt bosetning – en nesten omforent, tverrpolitisk målsetning gjennom flere generasjoner og regjeringer. Det kommer stadig nye momenter som viser hvor viktig og riktig den norske modellen for omfordeling av ressurser har vært og er.

Krig i Europa og i Midt-Østen, kraftkrise, økt pris- og rentenivå setter oss alle på nye prøvelser. Sikkerhet og beredskap har fått et politisk fokus som vi ikke har opplevd på mange tiår. Også USS-arbeidet vil frem over være preget av den nye globale og nasjonale situasjonen. Derfor er sikkerhet og beredskap og distriktenes betydning i dette, tema på årets landsmøte.

Innhold og tema for USS' politiske arbeid har vært og er bredt, og det har vært stort engasjementet ute i kommunene. Aldri har vel viktigheten av USS og Naturressurskommunene som interesseorganisasjoner vært tydeligere enn nå.

Landsmøtet vil ha bred deltagelse fra regjering og Stortinget, embetsverk, forskning, representanter for erfaringsbasert kunnskap og ikke minst har vi representanter for andre interesseorganisasjoner – både de vi helt eller delvis har interessefelleskap med, men også de organisasjoner vi i stor grad opplever å ha kryssende interesser med.

Som USS-leder ønsker jeg meg enda et landsmøte med fokus på at politiske lovord om styrking av lokaldemokratiet, blir omgjort til praktisk politikk, handling, regler og rettigheter for våre lokalsamfunn. Husk alltid at landsmøtets kraft er lik medlemskommunenes oppslutning!

Jeg ønsker våre medlemskommuner, representanter for regjering og Stortinget, fremstående foredragsholdere og debattanter hjertelig velkommen til en kraftfull samling rundt et spennende program.

Vel møtt i Stjørdal!

Hanne Alstrup Velure, Leder

PROGRAM

Torsdag 4. april 2024

11.15-12.00: REGISTRERING OG LUNSJ

12.00-12.10: LEDER HANNE ALSTRUP VELURE ØNSKER VELKOMMEN

12.10-12.40: REGJERINGENS POLITIKK I UTMARKSSAKER

v/statssekretær i Klima- og miljødepartementet Kjersti Bjørnstad

Spørsmål og kommentarer

12.40-13.10: SKAL VI SLUTTE Å BRUKE NATUR? OG HVEM BESTEMMER?

Vår naturbruk er stadig mer omstridt. Krever klima- og naturkrisen en total omstilling av vårt syn på natur? Har staten overtatt planmyndigheten fra kommunene?

v/Stein Erik Stinessen, USS sekretariatet

Spørsmål og debatt

13.10-13.30: BRUK OG VERN I UTMARKSKOMMUNENE

Hvordan ser et areal- og naturregnskap ut i en USS-kommune?

v/Espen Andreas Volden, USS sekretariatet

Spørsmål og kommentarer

PAUSE

13.50-14.10: INNTEKTSSYSTEMET OG NATURRESSURSINNTEKTER?

Stortingsmelding om endringer i Inntektssystemet er varslet før påske. Det er krefter i staten som ønsker naturressursinntekter omfordelt fra vertskommuner og til glede for alle kommuner. Naturressursinntekter både fra vann- og vindkraft, havbruk og eiendomsskatt.

v/Stein Erik Stinessen, USS sekretariatet

Debatt

PROGRAM

Torsdag 4. april 2024

14.10-14.30: KAN KOMMUNENE SAKSØKE STATEN?

Staten har i flere saker protestert mot kommuners saksanlegg mot statlige vedtak i viktige kommunesaker. Skal omstridte statlige vedtak unndras domstolskontroll?

v/Caroline Lund, USS sekretariatet

14.30-15.00: STORTINGSMELDINGER FOR KLIMA OG NATURMANGFOLD

Regjeringen leverer denne våren stortingsmeldinger om klima og naturmangfold. Truer de globale klima- og naturavtalene det lokale selvstyret? Vi legger opp til en sofaprat med Gunn Marit Helgesen, politisk leder i KS, og Hanne A. Velure, leder i USS

Spørsmål og debatt

PAUSE

15.30-16.15: SIKKERHETS-, BEREDSKAPS- OG FORSVARSPOLITIKK. HVA BETYR DE NYE UTFORDRINGER FOR UTMARKSKOMMUNER?

Russlands angrep på Ukraina har skapt en sikkerhetspolitisk situasjon med nye utfordringer til bosetting og næringsutvikling i Norge.

v/Christian Chramer, medlem av Forsvarskommisjonen

Spørsmål og debatt

16.30-17.00: KÅSERI MED STAND-UP-KOMIKER OG TV-PROFIL, YNGVE SKOMSVOLL

17.00-17.30: FYLKESMØTER MED VALG I FØLGENDE FYLKER:

- Agder
- Innlandet
- Møre og Romsdal
- Nordland
- Buskerud
- Østfold
- Akershus
- Troms (ekstraordinært)

19.00: FELLES MIDDAG PÅ HOTELLET

PROGRAM

Fredag 5. april 2024

09.00-10.00: LANDSMØTESAKER

- Årsmelding 2023
- Regnskap 2023
- Budsjett 2025
- Valg av representant til valgkomiteen
- Valg av leder
- Presentasjon av landsstyret etter valgene i fylkesmøtene

10.00-10.30: PAUSE OG UTSJEKK FOR DELTAKERE KONSTITUERENDE LANDSSTYREMØTE (FOR LANDSSTYRET)

10.30-11.00: USS ARBEIDSPROGRAM 2024/2025

Innlegg ved sekretariatet
Kommentarer til arbeidsprogrammet

11.00-11.30: VILLREIN OG AREALBRUK

Vil stortingsmeldingen om villrein slå beina under det lokale selvstyret?
v/Thomas Breen, fylkesordfører i Innlandet og Steinar Kyrvestad, styremedlem i USS og tidligere ordfører i Valle kommune.

PAUSE

12.00-12.30: MINERALUTVINNING – HVORDAN FÅ LOKAL AKSEPT?

Fornybarpolitikken bygger på en forutsetning om lokal aksept for tunge inngrep i lokalsamfunns naturverdier. Gjelder samme hensyn i mineralpolitikken?

v/Kennet Tømmermo Reitan, ordfører i Røyrvik kommune og Bjørg Tveito Lundefaret, tidligere ordfører i Nome kommune.

12.30-12.50: ROVVILT

Nye føringer for lisensfelling av ulv og erstatning for tap til rovdyr – Er det behov for en fortsatt konsultasjonsordning om rovdyr?

v/Hanne Alstrup Velure, leder i USS, og Kari Anita Furnes, ordfører i Meråker kommune og tidligere leder av Rovviltnemnda region 6.

Spørsmål og kommentarer

12.50 AVSLUTNING MED PÅFØLGENDE LUNSJ